

Internationale netwerken van ondergronds bankieren

Rollen binnen en structuren van netwerken

Het WODC doet onderzoek naar internationale netwerken van ondergronds bankieren met crimineel geld. In deze infographic worden een aantal resultaten over rollen binnen en structuren van deze netwerken uiteengezet. Onderstaande rolbeschrijvingen zijn gebaseerd op bevindingen uit dit onderzoek en hebben niet noodzakelijk betrekking op het algemene fenomeen van ondergronds bankieren. De beschreven netwerken zijn fictief en dienen alleen ter illustratie.

Rollen

Brokers staan (meestal) bovenin de organisatie van een ondergronds bankiersnetwerk. Zij hebben veel internationale contacten met andere brokers en ondergrondse bankiers en vervullen een verbindende rol in het netwerk. Zij hebben veel contant geld in hun bezit en zorgen voor (nagenoeg) parallelle geldtransacties zonder dat er geld fysiek over grenzen verplaatst hoeft te worden.

Bankiers hebben een centrale rol in ondergrondse bankiersnetwerken. Zij hebben een eigen klantenbestand en voeren geldoverdrachten voor hen uit. Zij hebben contact met zowel internationale brokers als lokale tussenpersonen en zij sturen meerdere stashcoördinatoren en geldkoeriers aan om contante geldoverdrachten voor hun klanten uit te voeren.

Tussenpersonen dragen klanten aan bij ondergrondse bankiers en/of brokers en regelen dat contant geld van klanten naar ondergrondse bankiers (en omgekeerd) verplaatst wordt. Om hun commissie te behouden blijven tussenpersonen vaak een schakel tussen de personen die zij koppelen. Per geldoverdracht kunnen er meerdere tussenpersonen betrokken zijn.

Geldkoeriers werken in opdracht van of worden aangestuurd door ondergrondse bankiers, brokers, tussenpersonen of stashcoördinatoren om contant geld op te halen of af te leveren bij andere personen binnen het netwerk of bij de klant.

Stashcoördinatoren hebben leiding over één of meerdere geldvoorraden en regelen praktische zaken rondom geldoverdrachten. Niet elk netwerk heeft stashcoördinatoren in dienst.

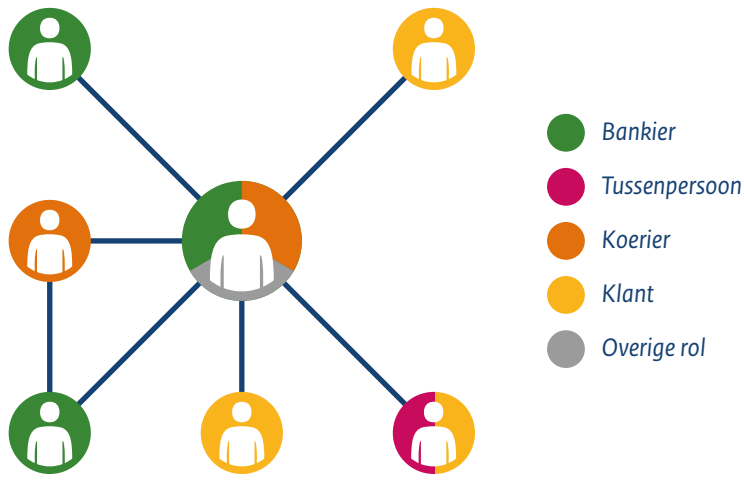

Klanten zijn personen die gebruik maken van de diensten van ondergrondse bankiers, vooral voor het laten verplaatsen van (contant) geld. Het gaat in dit onderzoek dan vaak om geld met een criminele herkomst, bijvoorbeeld uit drugshandel. Andere diensten van ondergrondse bankiersnetwerken waar klanten gebruik van maken zijn onder andere het afnemen van cryptovaluta, of het kopen van luxe goederen.

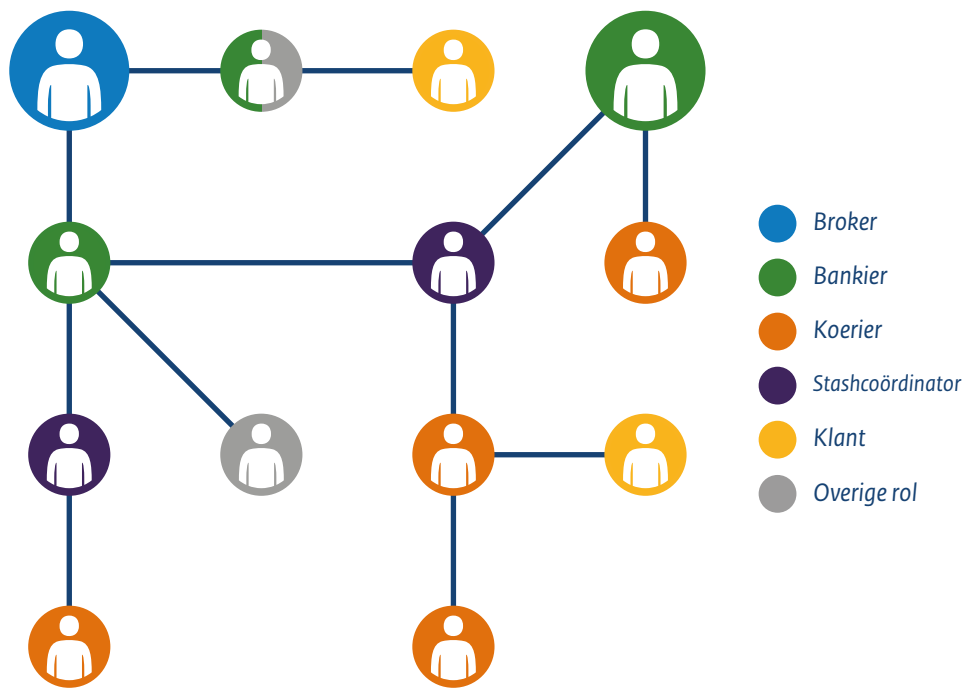

Overige rollen die in mindere mate voorkomen in opsporingsdossiers voorkomen zijn **geldtellers** die inkomend en uitkomend geld tellen, **stashbewaarders** die alleen geld bewaren, en **ondergrondse accountants** die de financiële administratie bijhouden rondom alle transacties. Ook wordt er gebruik gemaakt van **externe facilitators** voor specifieke diensten.

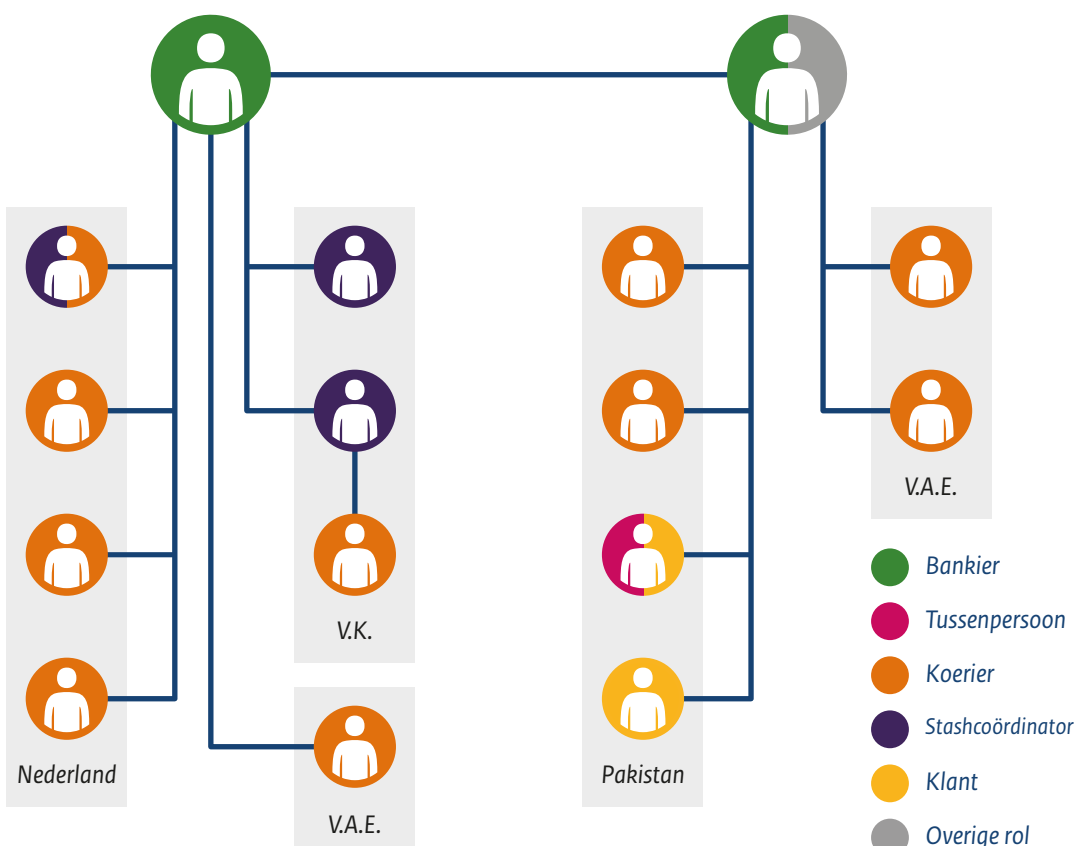
Structuren

In dit **kleine netwerk** staat een ondergrondse bankier centraal, die ook optreedt als koerier. Voor koeriersdiensten hanteert hij een bepaalde actieradius. Hij heeft contacten met andere ondergrondse bankiers, maar ook met klanten en met een klant die soms als tussenpersoon optreedt. Voor één ondergrondse bankier bewaart hij ook contant geld als stashbewaarder. Deze ondergrondse bankier lijkt behoorlijk zelfstandig te opereren.

Dit **middelgrote netwerk** kent als hoofdspelers een ondergrondse bankier en een broker (links en rechts bovenin). De ondergrondse bankier geeft opdrachten aan verschillende stashcoördinatoren, die op hun beurt koeriers aansturen. De broker werkt samen met een accountant die naar een klant toe ook fungeert als ondergrondse bankier.

In dit **grote netwerk** met een goede (en meer hiërarchische) organisatie staan twee ondergrondse bankiers centraal die zich elk in een ander land bevinden en nauw samenwerken. Eén van de bankiers voert ook de financiële administratie. Beide sturen meerdere stashcoördinatoren en/of koeriers aan in verschillende landen. In het netwerk zitten ook tussenpersonen en klanten.